

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa Syndyka Masy Upadłości B. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w C. przeciwko E. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. o zapłatę, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2017 r., na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 listopada 2016 r., sygn. akt V ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą

mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, iż wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ. i z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/04, nie publ.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia tych wymagań. Zdaniem skarżącej w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w postaci konieczności odpowiedzi na pytanie, jaki charakter ma art. 709¹⁵ k.c., w szczególności, czy jest on przepisem bezwzględnie czy względnie obowiązującym i jaka jest granica jego modyfikacji na mocy woli stron umowy leasingu. Skarżąca wskazała także na potrzebę wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, argumentując, że w zaskarżonym orzeczeniu przyjęto obowiązek zwrotu depozytu gwarancyjnego niezwłocznie po wezwaniu dłużnika w trybie art. 455 k.c., natomiast w orzeczeniu Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 marca 2014 r. VI ACa (...) przyjęto konieczność

uprzedniego rozliczenia, tj. zapłaty wszystkich należności, wynikających z umowy zabezpieczonej depozytem gwarancyjnym.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że określona w art. 709¹⁵ k.c. odpowiedzialność korzystającego wobec finansującego ma charakter kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej znajdujące zastosowanie w razie wypowiedzenia umowy przez finansującego. Zgodnie z ogólnym założeniem odpowiedzialności odszkodowawczej, odszkodowanie ma przywrócić stan, jaki istniałby, gdyby nie doszło do zdarzenia wyrządzającego szkodę. Finansujący może więc po rozwiązaniu umowy leasingu dochodzić odszkodowania w celu przywrócenia położenia, w jakim znajdowałby się, gdyby korzystający należycie wykonał swoje zobowiązanie. Wskazano, że w ramach swobody umów strony w umowie leasingu mogą uściślić sposób uwzględnienia korzyści uzyskanej przez finansującego w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu z przyczyn leżących po stronie leasingobiorcy (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2016 r., I CSK 649/15, nie publ. i z dnia 12 grudnia 2013 r., V CSK 566/12, OSNC 2014, nr 10, poz. 102). Skarżąca formułując wątpliwości na tle art. 709¹⁵ k.c., pominęła, że w okolicznościach sprawy umowa leasingu została wypowiedziana nie przez pozwaną jako finansującego, ale przez syndyka leasingobiorcy, który skorzystał w tym zakresie z uprawnienia przewidzianego w art. 114 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2016, poz. 2171 ze zm., dalej: „u.p.u.”). W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że art. 114 u.p.u. daje syndykowi szczególne uprawnienie, niezależne od rozwiązań umownych i kodeksowych (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2014 r., V CSK 414/13, nie publ. i z dnia 18 października 2012 r., V CSK 405/11, OSNC 2013, nr 5, poz. 65). Skarżąca nie wskazuje na jakikolwiek związek między okolicznościami sprawy w której wniesiono skargę, a prezentowanym zagadnieniem prawnym, skoro strony w umowie leasingu nie przewidziały uprawnienia do wypowiedzenia umowy przez korzystającego i roszczeń odszkodowawczych dla finansującego na wypadek gdyby do takiego wypowiedzenia doszło, a ukształtowały ją w sposób odpowiadający treści art. 709¹⁵ k.c.

Skarżąca podnosząc potrzebę wykładni art. 455 k.c., polemizuje z dokonaną przez Sąd Apelacyjny oceną faktyczną i prawną, zarzucając, że wobec nierozliczenia

umowy leasingu, nie odpadła podstawa ustanowienia depozytu gwarancyjnego, mającego zabezpieczać wszelkie ewentualne roszczenia ze stosunku podstawowego, tj. umowy leasingu, a zatem roszczenie o zwrot depozytu jest – w jej ocenie - niewymagalne. W konsekwencji nie formułuje wątpliwości na tle wykładni art. 455 k.c., a jedynie zarzuca błędne zastosowanie tego przepisu w stanie faktycznym sprawy, co nie stanowi podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ pkt 2 k.p.c.). Skarżąca nie wykazała również rozbieżności w orzecznictwie na tle wykładni art. 455 k.c., skoro przytoczony w skardze wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 25 marca 2013 r. (VI ACa (...)), zapadły w odmiennym stanie faktycznym i prawnym rozbieżności takiej nie dowodzi.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r. (Dz. U. z 2015, poz. 1800 ze zm.).